

LÆREPLAN I MATROSFAGET VG3/OPPLÆRING I BEDRIFT

Formål

Matrosfaget skal legge grunnlag for operativ drift, laste- og losse arbeid og vedlikehold på skip og flytende installasjoner. Videre skal faget bidra med kompetanse til å opprettholde sikker drift og forebygge driftsforstyrrelser på fartøy og utstyr. Faget skal ivareta krav til sikkerhet, helse og miljø i forhold til internasjonale forpliktelser, og kvalifisere til arbeid i et internasjonalt miljø.

Opplæringen skal fremme lærlingens forståelse for den operative driften av fartøyet. Videre skal opplæringen bidra til utvikling av den enkeltes årvåkenhet og ansvarlighet for sikkerhet, miljøkonsekvenser og økonomi. Opplæringen skal forberede lærlingen på et yrke i kontinuerlig utvikling. Kommunikasjonsferdigheter og forståelse for ulike kulturer og nasjonaliteter skal inngå i opplæringen.

Opplæringen skal legge grunnlag for lærlingens trening i de deler av skipets operative drift som inngår i en matros sine arbeidsoppgaver i tråd med kravene for brovakt i STCW-95. Internalisering av sikkerhetsprosedyrer skal vektlegges i opplæringen. Opplæringen skal legge grunnlag for å kvalifisere lærlingen til videre maritim utdanning. Videre skal opplæringen bidra til utvikling av den enkeltes lojalitet, fagstolthet og respekt for mennesker, miljø og fartøy.

Struktur

Matrosfaget består av 4 hovedområder. Hovedområdene utfyller hverandre og må ses i sammenheng.

Oversikt over felles hovedområder

Årstrinn	Hovedområder			
Vg3/opplæring i bedrift	Sikkerhetsfamilisering	Vakttjeneste	Laste- og losseoperasjoner	Vedlikehold

Beskrivelse av hovedområder

Sikkerhetsfamilisering

Hovedområdet omfatter skipets alarminstruks, brann- og sikkerhetsplan og nødprosedyrer. Videre innebærer området å forebygge skadelige utslipp, og begrense slike utslipp ved uhell. Hovedområdet omfatter bruk av sikkerhetsstyringsystemer om bord i henhold til internasjonale og nasjonale regler.. Bruk av forbedringssystem og avviksrapportering inngår.

Vakttjeneste

Hovedområde omhandler vakttjeneste på støttenivå i tråd med STCW-95 og vakthold iht. ISPS.

Laste- og losseoperasjoner

Hovedområdet innebærer å anvende trygge rutiner for laste- og losse operasjoner og sikring av last, herunder behandling av farlig last. Bruk av ergonomiske løfteteknikker inngår i hovedområdet.

Vedlikehold

Hovedområdet omfatter ferdigheter i bruk av verktøy og utstyr for overflatebehandling og vedlikehold av redningsmidler og dekkutstyr. Bruk av verneteknikker inngår i hovedområdet.

Grunnleggende ferdigheter

Grunnleggende ferdigheter er integrert i kompetansemålene der de bidrar til utvikling av og er en del av fagkompetansen. I matrosfaget forstås grunnleggende ferdigheter slik:

Å kunne uttrykke seg muntlig og skriftlig i matrosfaget innebærer å beskrive, forklare og dokumentere arbeidsoppgavene på norsk og engelsk. Det innebærer også muntlig og skriftlig formulering av risikovurderinger og avviksrapporter. Videre dreier det seg om å bruke et presist språk for å unngå feil og misforståelser.

Å kunne lese i matrosfaget innebærer å forstå og følge arbeidsbeskrivelser, prosedyrer, håndbøker og standarder på norsk og engelsk. Videre innebærer det å lese informasjon og manualer om bord.

Å kunne regne i matrosfaget innebærer å foreta innstillinger på utstyr og utføre beregninger av blandingsforhold i væsker og gasser og herdingstid. Det innebærer også å kunne beregne tid og seilingsdistanse.

Å kunne bruke digitale verktøy i matrosfaget innebærer bruk av digitale verktøy ved planlegging, drift og operasjon, dokumentasjon og kommunikasjon. Det innebærer også bruk av digitalt utstyr i forbindelse med overvåkning, feilsøking og innstillinger av maskiner og utstyr.

Kompetansemål

Etter Vg3

Sikkerhetsfamilisering

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- anvende regler for helse, miljø og sikkerhet i det daglige arbeidet
- forklare hvordan ISM-koden påvirker den daglige driften, og egen beredskapsfunksjon om bord
- finne fram og bruke produkt- og HMS-datablad, og beskrive retningslinjer for oppbevaring og merking av kjemikalier og helseskadelige stoffer
- forklare hvordan en skal forebygge utslipp, og begrense utslipp ved uhell
- bruke papirbaserte og digitale oppslagsverk som skal finnes om bord
- registrere avvik og skrive avviksrapporter
- identifisere merking av farlig last
- betjene nødutstyr og anvende nødprosedyrer og redegjøre for egne plikter i en nødsituasjon

Vaktjeneste

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- utføre vaktjeneste i henhold til skipets vaktinstruks
- styre skipet i tråd med rorkommando på engelsk og norsk
- gjennomføre utkikkjeneste i tråd med instruks
- overvåke og kontrollere en trygg vakt
- håndheve regler for adgang til skipet i tråd med ISPS

Laste og losse operasjoner

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- bruke stroppe-, anhuking og lastehåndteringsutstyr
- bruke ergonomisk riktige arbeidsteknikker og arbeidsstillinger
- beskrive faktorer som påvirker et fartøys stabilitet

Vedlikehold

Utdanningsprogram for teknikk og industriell produksjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- utføre dekkarbeid om bord i tråd med gjeldende regelverk
- bruke et elektronisk vedlikeholdssystem
- lese og gjennomføre arbeidsoppgaver som er gitt muntlig og skriftlig på norsk og engelsk, og kvittere for utført arbeid
- anvende og vedlikeholde fortøynings- og ankringsutstyr
- velge metode og teknikker for overflatebehandling av ulike materialer og utføre behandlingen
- reparere dekkutstyr ved hjelp av sveise- og gassutstyr
- utføre service og vedlikehold på dekkutstyr og redningsmidler, og dokumentere arbeidet
- vurdere eget arbeid i henhold til arbeidsordre, tegninger, kostnader og standarder

Vurdering

Vg3 matros

Bestemmelser om avsluttende vurdering vil bli fastsatt i sammenheng med revidering av kapittel 4 i forskrift til opplæringsloven.